

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 357/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., zastúpenej JUDr. B. F., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Er 1958/02 a jeho uznesením z 25. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Er 1958/02 a jeho uznesením z 25. mája 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) vydaným vyšším súdnym úradníkom.

2. Napadnutým uznesením okresný súd vylúčil vo veci konajúceho súdneho exekútora JUDr. R. K. (ďalej len „súdny exekútor“) z vykonávania exekúcie v označenom konaní okresného súdu z dôvodu, že bol pred vymenovaním do funkcie súdneho exekútora zamestnancom sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania (v danom prípade oprávnenej), čo podľa názoru okresného súdu zakladá dôvod na jeho vylúčenie.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza:

«Sťažovateľ je právnická osoba - obchodná spoločnosť... Sťažovateľ pôsobí pri výkone svojej prevažujúcej podnikateľskej činnosti na trhu krátkodobých úverov do 3.500 EUR s dobou splatnosti 1 mesiac až 12 mesiacov. Sťažovateľ poskytuje úvery fyzickým osobám a živnostníkom vo všetkých regiónoch Slovenska prostredníctvom zmluvnej siete pracovníkov obchodnej služby a siete kontaktných miest. Keďže jedným z legálne uznaných predmetov podnikania spoločnosti P., s. r. o. je poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, nie je prekvapujúce, že sa často krát pri neplnení zmluvných záväzkov svojich klientov (príjemcov pôžičiek) dostáva do pozície veriteľa, ktorý je nútený domáhať sa úhrady pohľadávok prostredníctvom súdneho konania a následne pri nerešpektovaní súdnych rozhodnutí dlžníkmi, prostredníctvom exekučného konania. ...

Sťažovateľ v záujme vymoženía jednej zo svojich finančných pohľadávok, ktorá vznikla na základe poskytnutej pôžičky fyzickej osobe... (ďalej aj „Povinný“) a ktorej pravosť čo do dôvodu a výšky bola autoritatívne deklarovaná rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S., a. s. (rozsudok je detailne špecifikovaný v uznesení Okresného súdu... ktorým došlo k nelegitímnym a nelegálnym zásahom do základných práv sťažovateľa, pričom tento rozsudok je sťažovateľ pripravený predložiť súdu ak to bude podľa súdu potrebné) podala formou zápisnice súdnemu exekútorovi JUDr. R. K. podľa ust.

§ 38 a nasl. Exekučného poriadku návrh na vykonanie exekúcie (návrh bol nepochybne podaný, ako to vyplýva z napadnutého uznesenia okresného súdu).

Podľa ust. § 44 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor viazaný návrhom na vykonanie exekúcie... požiadal Okresný súd ..., ktorý je vo veci podľa ust. § 45 Exekučného poriadku miestne a vecne príslušným exekučným súdom, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd ... poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie...

Okresný súd ...uznesením... (ďalej aj „Uznesenie“ alebo „napadnuté uznesenie“) ex offo rozhodol o vylúčení sťažovateľa z vykonávania exekúcie. Práve označené uznesenie a postup všeobecného súdu, ktorý viedol k jeho vydaniu, sťažovateľ napáda z hľadiska porušenia jeho základných, nižšie definovaných, práv. ...

Sťažovateľ tvrdí, že Okresný súd ... svojím postupom v konaní... a rozhodnutím – Uznesením... , ktoré bolo logickým následkom tohto konania, porušil jeho základné práva, konkrétne:

A. právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“);

B. právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“);

C. právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;

D. právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;

E. všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy;

F. zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru. ...

Sťažovateľ je právnickou osobou, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, ako aj iným zásahom sa porušili jej základné práva, pričom o ochrane týchto základných práv rozhoduje ústavný súd a to pri dodržaní zásady subsidiarity, pretože sťažovateľ nemá k dispozícii iné opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré by mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytoval.

Sťažovateľ tvrdí, že právoplatným uznesením Okresného súdu ... ako aj jeho postupom v exekučnom konaní sa porušili jeho základné práva, pričom právny poriadok

Slovenskej republiky neponúka sťažovateľovi žiadne ďalšie účinné nástroje ochrany, ktoré by vyvolali reparačné, reštitučné alebo satisfakčné účinky.»

V súvislosti s vylúčením súdneho exekútora z exekúcie v označenom exekučnom konaní sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože „Napadnuté uznesenie Okresného súdu ... veľmi významnou mierou ovplyvnilo faktické a právne postavenie sťažovateľa a to najmä v spojitosti s výkonom exekúcie... Tvrdíme, že postup všeobecného súdu v konaní... ako aj samotné rozhodnutie tohto súdu, nelegitímne a nelegálne limitovali práva sťažovateľa, najmä jeho právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru a to v takej miere, že je to v právnom štáte neprípustné. Je tomu tak preto, že všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III. ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti súdneho exekútora vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovali akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe súdneho exekútora v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy sťažovateľa alebo povinného o legálny priebeh exekúcie;

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III. ÚS 322/2010; rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti dosiahnuť vymoženie svojej pohľadávky výkonom exekučnej činnosti realizovanej súdnym exekútorom - JUDr. R. K. “.

Sťažovateľka namieta tiež porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože „Všeobecný súd svojim

rozhodnutím, ktoré bolo vydané v konaní vedenom bez dodržania zásad spravodlivého súdneho procesu, obmedzil majetkové práva sťažovateľa takým spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s článkom č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článkom č. 1 Protokolu č. 1. Napadnutým rozhodnutím všeobecného súdu došlo k reálnemu ohrozeniu majetku sťažovateľa existujúceho v podobe pohľadávky a jej príslušenstva a taktiež došlo k zníženiu majetku sťažovateľa o majetok vynaložený na výkon exekúcie zvoleným súdnym exekútorom. Sťažovateľ mal teda v zmysle článku č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článku č. 1 Protokolu č. 1 majetok chránený Dohovorom, o ktorý však nelegálnym postupom a rozhodnutím všeobecného súdu bez akejkoľvek náhrady prišiel.“.

Sťažovateľka namieta aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru tvrdiac, že „aj keď výkon a ochrana jeho práva na spravodlivý súdny proces mala byť rovnaká, mal v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ním zaobchádzané odlišne. Sťažovateľ však bol, a to najmä vzhľadom k faktu, že všeobecný súd rozhodoval o jeho práve na výkon súdneho rozhodnutia zvoleným exekútorom a toto rozhodnutie výrazne ovplyvnilo jeho právne postavenie, účastníkom konania rovnako ako povinný. Z okolností daného prípadu nemožno vyšpecifikovať také skutočnosti, ktoré by mohli objektívne a rozumne ospravedlniť takéto odlišné zaobchádzanie. Odlišné zaobchádzanie so sťažovateľom nemožno ospravedlniť jeho iným postavením (postavením oprávneného), pretože takýto dôvod je priamo Ústavou SR a Dohovorom špecifikovaný ako dôvod zakázaného odlišného zaobchádzania.“.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti ďalej uvádza, že „vzhľadom k skutočnosti, že Exekučný poriadok nepripúšťa, aby sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu Okresného súdu ... odvolanie alebo iný účinný opravný prostriedok, je splnená formálna podmienka upravená ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z.“.

V petite sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie ňou označených práv, napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal jej finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

6. Sťažovateľka napriek uvedeným tvrdeniam a v súlade s poučením v napadnutom uznesení o možnosti podať opravný prostriedok podala proti nemu odvolanie, o ktorom v čase predbežného prerokovania sťažnosti nebolo podľa zistenia ústavného súdu rozhodnuté.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu postupom a rozhodnutím okresného súdu, ktorými vylúčil súdneho exekútora z vykonávania exekúcie.

10. Ústavný súd konštatuje, že nie je v jeho právomoci o merite podanej sťažnosti konať a rozhodnúť.

11. Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

12. Podľa § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakať, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhovie, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202 OSP), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca.

13. S poukazom na to ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka mala v systéme všeobecného súdnictva k dispozícii účinný opravný prostriedok na ochranu svojich práv, ktoré mali byť napadnutým uznesením okresného súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu podľa jej názoru porušené, pričom tento opravný prostriedok v danej veci v zákonnej lehote využila. Oprávnenie sudcu v odvolacom konaní rozhodnúť o namietanom postupe a napadnutom uznesení okresného súdu vylučuje v tejto veci právomoc ústavného súdu, ktorý by ju mohol uplatniť iba vtedy, ak by už sťažovateľka nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

14. Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou sťažovateľky pred rozhodnutím sudcu o podanom odvolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, že by ústavný súd čakal na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu, mohlo by to viesť jednak k predĺženiu konania a navádzalo by to potenciálnych sťažovateľov na obdobný postup, aký zvolila v okolnostiach daného prípadu sťažovateľka, t. j. na paralelné podávanie sťažností ústavnému súdu zároveň s podaním riadneho opravného prostriedku, čo vzhľadom na čl. 142 ods. 2 poslednú vetu ústavy

a s ním súvisiacu konštantnú judikatúru ústavného súdu, ako aj vzhľadom na dikciu § 374 ods. 4 OSP nie je opodstatnené.

15. K uvedenému je potrebné dodať, že v prípade rozhodovania o vylúčení súdneho exekútora z exekúcie ide o rozhodnutie, proti ktorému by odvolanie nebolo prípustné, ak by ho vydal sudca, t. j. v zmysle ustanovenia § 374 ods. 4 OSP dochádza bez potreby akéhokoľvek rozhodnutia k zrušeniu rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka. Z tohto pohľadu by bolo možné sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti pre napadnutie zrušeného (právne neexistujúceho) rozhodnutia.

20. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2012